

Somogyvamos közigazgatási területére esik. (A község-határ éppen a két tó közötti gátnál van.) A helyszínelés napjáig az alsó tó és mőtárgyai teljesen elkészültek, a felső tónál az É-i gát, és a mederkotrás jelentős része készült el. Ebben a tóban sok helyen megmaradtak az eredeti fák, illetve tuskózást nem végeztek. A gátakon, a töltésben, és az elterített földben néhány őskori, és több római kori cserepet lehetett gyűjteni. A felső tó Ny-i medre É-i gátjának rézsújében egy római kori gödör metszete, a K-i meder fenekének ÉK-i csücskében egy ugyancsak római kori kemence(?) maradványai látszódtak.

Augusztus 31-én és szeptember 1-jén végeztük el a látható objektumok feltárását. A felszínen régészeti objektumok feltárása nem volt látható. A szántott rétegben több római kori kerámiatöredéket lehetett gyűjteni. Főleg a jól iszapolt, szürkére égetett típusok fordultak elő. A humuszolt terület Ny-i szélén őskori töredékek, köztük néhány kőpenge, vakaró és magkődarab is előkeült. A tó mellett É-on elterülő kukoricásban is lehetett cserepeket gyűjteni. A felső tó medrében húzott 4 kutatóárokban az első szemle idején megtalált 2 objektumon kívül újabb 2 gödört találtunk. A tófenéken megnyesett többi felületen objektumra utaló nyom nem került elő. Az összesen 4 feltárható objektum közül három római kori, a kerámia alapján Kr. u. 2. századi, egy pedig a rézkori Balaton-Lasinja kultúra településéhez tartozott.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

305. Pannonhalma határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, B, LT?, Rő, Kk, Kú
Településrendezési tervhez kapcsolódó örökségvédelmi hatástanulmány készítése során 2004. április 17-én és április 24-én terepbejárást végeztünk a város közigazgatási területén.

Attila utca (18. lelőhely): Késő középkori-kora újkori és őskori kerámiatöredékek mellett újkori cserepeket is találtunk. A lelőhely a vasút és az Attila utca közötti szántóföldön található.

Böröcki-dűlő II. (15. lelőhely): Az őskori lelőhely két oldalról a Pándzsa-patak által határolt ÉNy-DK-i irányban elnyújtott kiemelkedésen található.

Felső-hegy: A Felső-hegynek nevezett markáns kiemelkedésen és környékén három lelőhelyet is regisztráltunk. A kiemelkedésen és déli lejtőjén középkori-kora újkori kerámiatöredékek szétszórtan kerültek elő (21. lelőhely). A Felső-hegy Ny-i lejtőjén közvetlenül a Győr-ság felé vezető országút mellett a középkori-kora újkori kerámiatöredékeket nagyon elszórtan találtuk meg (22. lelőhely). A Felső-hegytől K-re található meredek hegyoldalon újabb középkori-kora újkori lelőhelyet határoztam meg (23. lelőhely).

Keskenyek (13. lelőhely): A lelőhely a Pándzsa-patak folyását kísérő magasabb felszínen található. Mintegy 500 m hosszan húzódik É-D-i irányban. Délen egy mar-

káns domb (Kishegy) zárja le. A domb tetején már csak szórványosan kerültek elő kerámiatöredékek. A nagy kiterjedésű római kori lelőhelyen belül két kisebb területen sűrűsödtek a leletek.

Kishegy alja (14. lelőhely): A lelőhely a Pándzsa jobb partján, a 13. lelőhelytől délre, egy enyhe kiemelkedésen található. Az őskori (kelta?), római kori leletek zöme a lelőhely DNy-i részén koncentrálódott.

Kispáskom (16. lelőhely): Felszíni telepnyom. A lelőhely a Pándzsa-patak K-i partján, ÉNy-DK-i irányban hosszan elnyúló dombvonulaton található. A késő bronzkori, késő középkori leletek a dombvonulat legmagasabb, ÉNy-i részén összpontosulnak.

Ravazdi út mellett (12. lelőhely): A lelőhely a Ravazd felé vezető országút Ny-i oldalán, a Pándzsa-patakot kiszárító magasabb dombvonulaton található. Délről egy kiszáradt patakmeder határolja. A patakmedren túl római lelőhely kezdődik (17. lelőhely). Szép számmal találtunk őskori, római kori és késő középkori leleteket. Cserepek mellett vassalakdarabok és vasolvadékok is kerültek elő, ez utóbbiak azonban egy kb. 100 m átmérőjű körön belül sűrűsödtek.

Sima-hegy alja (17. lelőhely): A lelőhely a ravazdi úttól É-ra, a Pándzsa-patak és egy kiszáradt patakmeder által közrezárt területen fekszik. A kiszáradt patakmeder választja el a 12. lelőhelytől. Római kori, bronzkori kerámiatöredékek rendkívül nagy mennyiségben hevertek a felszínen, köztük terra sigillatákat is gyűjtöttünk. Miután a leletek változatlan intenzitással az itt lévő halastó széléig megfigyelhetők voltak, ebből arra lehet következtetni, hogy a lelőhely Ny-i része a halastó kialakításakor elpusztult.

Szeszfőzde (20. lelőhely): A római kori, középkori lelőhely a Pándzsa-patak K-i oldalán, egy a Pándzsába futó hajdani patakmeder mellett található, lapos vízenyős helyen. Feltehető, hogy a lelőhely É felé a Szeszfőzde területére is kiterjed. Kapcsolata a nem messze található 13. lelőhellyel nem egyértelmű.

Vasútállomás mellett (19. lelőhely): Késő középkori-kora újkori (16–18. század) felszíni telepnyom. A lelőhely a vasútállomástól Ny-ra egy kisebb kiemelkedésen és környékén terül el.

Meglátogattuk a már ismert Pannonhalma 3. lelőhelyet is (*Kültelek 4. sz.; Halastavak*). Részben a helyszíni megfigyelések, részben Tomka Péter 2002-es helyszíni szemléje (XJM 22–2002.) alapján pontosítottuk a lelőhely kiterjedését. A lelőhely déli, Ravazd felé eső részét jártuk be, itt kizárólag késő középkori kerámiát találtunk.

TAKÁCS KÁROLY

306. Pápoc, Rába utca

(Vas megye) Ő, Á, Kk

2004. október 11–15. között a község belterületén, a Rába utcában a lefektetendő csatorna nyomvonalában leletmentést végeztünk, ami az utca egész hosszát érin-

tette. A megnyitott 260 m² területen 3 sírt, 1 több váz összebolygatott csontjait tartalmazó objektumot, valamint 30 őskori és késő középkori gödröt tártunk fel. A P. Hajmási Erika által 1974–75-ben részben feltárt Árpád-kori és késő középkori temetőhöz tartozó sírokból mellékletet nem találtunk, ezért koruk a középkoron belül nem állapítható meg. A sírok a 12. századi, négykaréjos kápolna és a gótikus templom között helyezkedtek el. A terület ÉNy-i részén lévő őskori objektumokból igen kevés és jellegtelen anyag került elő. A nyeléskor késő középkori leleteket találtunk viszonylag nagy számban, de ezek rétegben, objektum nélkül is előfordultak.

PAP ILDIKÓ KATALIN

307. Pári, Kleine Schanz

(Tolna megye) Á

2004. április 15-én ellenőriztem az Árpád-kori kisvár korábbi felmérését. Most jobban áttekinthető volt a vár területe, mivel az É-i részen kivágták a fákat és a bozótot. Leletet most sem találtam, annak ellenére, hogy a fakitermeléssel eléggé megbolygatták a felszínt.

MIKLÓS ZSUZSA

308. Páty, Alsó-Hegy-Alja

(MRT 13/1 k.13/4 lh.)

(Pest megye) B, Ró

2004 nyarán és kora őszén Páty külterületén raktárbázis első két épületének helyszínén végeztünk megelőző feltárást. A gépi humuszolást követően az I. épület területén 170 régészeti objektumot és 5 árok részt tártunk fel, és dokumentáltunk. Az objektumokból 82 a bronzkori Vatyá kultúrához tartozó urnasír, 35%-a különböző rendeltetésű vatyai gödör, 3–4 gödör a betöltésükben talált leletanyag alapján Kr. u. 2–3. századi római, két zsugorított csontvázas sír szintén a vatyai kultúrába sorolható, további 4 csontvázas sírből az egyik késő római–hun kori. Az árkokból kettő természet alkotta víz-elvezető, az egyik geomorfológiai jelenség, a leghosszabb II. világháborús lövészárók.

A II. épület területén szintén jelentős régészeti emlékeket dokumentálhattunk. A közel 131 objektum néhány gödre az I. épület területén feltárt néhány objektum szerves folytatása (a bennük talált leletanyag alapján is), viszont a többi (kb. 95%) területileg távol esik az I. épület lelőhelyétől illetve lelőhelyeitől. A 130 objektumból 113 vatyai urnasír volt, melyek az I. épület urnáihoz képest egy másik periódust képviselnek. Két-három különleges objektum későbbi értékelésre vár, akárcsak a jelentős nagyságú egybefüggő kőborításos vatyai urnatemető-rész.

A tervezett két épület körülbelül 8000 m²-es területén a több mint 300 objektum feltárása, dokumentálása alapján az objektumok közül 195 bronzkori urnasír (Vatya I–III., viszont több bronztárgy inkább a koszi-deri időszakra jellemző), 20 százaléka különböző korú

objektum (nagy részük a Vatyá kultúrához köthető gödör). A feltárás alapján megállapítható, hogy a lelőhely a megkutatott területen túl, mind a négy égtáj irányába tovább húzódik. A leletanyag a szentendrei Ferenczy Múzeum gyűjteményébe került.

Munkatársak: Sáfár Pál rajzoló, Sima Gábor technikus.

REPISZKY TAMÁS

309. Petrivente, Büdös-patak

(Zala megye) Ő, Ró Kk, Kú

2004 áprilisában régészeti terepbejárást végeztünk a Rigyác–Sormás közé tervezett bányaterületen, amely a 7. sz. főút déli oldalán található. A K–Ny-i hossz tengelyű bánya több É–D-i lefutású patakmedret szel át. Terepbejárásunk célja a kijelölt bányaterület szisztematikus bejárása, feltérképezése volt. Munkánk során sikerült a korábban ismert lelőhelyek határait pontosítani, és egy új lelőhelyet regisztráltunk.

Petrivente központjától 850 m-re ÉK-i irányba, Rigyác központjától 2,8 km-re DNy-ra, közvetlenül a Büdös-patak K-i partján, egy É–D-i irányú dombháton, a dombtetőn és annak Ny-i lejtőjén találtuk a leleteket, gyér szóródásban, de egyenletes eloszlásban. Az őskori, római kori, középkori, késő középkori–kora újkor cserépek a Büdös-patak és a tőle K-re lévő, vele párhuzamos É–D-i lefutású vízfolyás találkozásánál sűrűsödtek. A lelőhely 620×570 m kierjedésű, É–D-i irányú.

SZÁRAZ CSILLA

310. Pécs, Apáca utca 13.

(Baranya megye) Ő, Ró, Kö, Tő

2004 májusában a lelőhelyen mélygarázs építését megelőző próbafeltárást végeztünk, nyolc K–Ny-i irányú szondaárkot húztunk. A kijelölt területen (hrsz.: 18462/1) két szelvényben a próbaárkokat teljes felületű bontással bővítettük. A területen 26 objektumot (gödröket, vermeteket, kőfalakat és téglákat) tártunk fel. A leletek alapján római kori és középkori régészeti jelenségeket találtunk.

Az ősz folyamán további kutatásokat végeztünk, amelynek során öt korszak leleteit találtuk meg. Egy csi-szolt *őskori* kőbalta leletösszefüggés nélkül, egy középkori kútból került elő. Feltártunk Kr. u. 4. századi sírokat, melyek valószínűleg a nagy ókeresztény temető déli szélén helyezkedtek el. Szintén a római korból származik egy 12 m hosszú, É–D irányú fal. A korai *középkorból* néhány veremház és cserepek, köztük sütőharang töredékei kerültek elő. A középkorból ásott kutakat találtunk. Török kori leletek is előkerültek a kutak betöltéséből, de összefüggés nélkül. Az újkor földmunkái az egész területen mutatkoztak, a kutatott terület É-i részén a régészeti rétegeket szinte teljesen meg is szüntették.

A leletek a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága Régészeti osztálya gyűjteményébe kerültek.

GÁBOR OLIVÉR